

5K - Zgodovina in filozofija

Opis vsebin učnih enot, časovna razporeditev po mesecih oz. število ur namenjenih posamezni učni enoti

September in Oktober

Zgodovina: Obdobje imperializma do prve svetovne vojne. Italija pred svetovno vojno: notranja in zunanja politika, vojna z Osmanskim cesarstvom, družbeno in gospodarsko stanje. Dogajanje na Balkanu od berlinskega kongresa do balkanskih vojn. PRVA SVETOVNA VOJNA. Premise, predvojno stanje oboroženih sil, mentaliteta in pričakovanja. Glavni vojaški dogodki od avgusta 1914 do maja 1915. Vstop Italije v vojno: razlogi, tajna mednarodna pogajanja, stanje italijanske vojske, obseg fronte, boji pri Gorici 1915/16. Glavni dogodki do 1917; tehnične, doktrinalne in organizacijske novosti na bojnem polju. Vstop ZDA v spopad, ruska revolucija, prodor pri Kobaridu. Glavni dogodki do konca vojne. Vsесkozi bomo spopad obravnavali tako na globalni kot na lokalni ravni.

Filozofija: Filozofija: kritika Heglu in idealizmu. Marx. Socialisti in anarhisti. Soren Kierkegaard, Arthur Schopenhauer.

November

Zgodovina: Mirovne pogodbe; vojne v Evropi do leta 1923; posledice na svetovni ravni in trajne posledice za naše kraje. Stanje Primorske v prvih letih po vojni. Stanje ženske po vojni (na svetovni ravni).

Ruska revolucija in državljanska vojna.

OBDODBJE FAŠIZMA. Razvoj fašistične miselnosti, smernice in dejanja Mussolinijeve vlade. Stanje Nemčije po vojni in Hitlerjev vzpon. Španska državljanska vojna.

Filozofija: Pozitivizem: Comte. Tocqueville. Teorije o evoluciji: Darwin, Spencer, Ardigò, vpliv na filozofijo in javno mnenje. Ameriški pragmatizem, C.S. Peirce, W.James, J.Dewey.

December - januar

Zgodovina: ZDA med vojnama. Roaring Twenties, gospodarska kriza leta 1929, New Deal. Komunistični režim v Rusiji.

DRUGA SVETOVNA VOJNA. Stanje Evrope na koncu '30 let, pogoji in povod za vojno. Potek spopada. Odpornišтво v območju Jugoslavije in na naših tleh; kolaboracionisti in povojni dogodki.

Konec druge svetovne vojne, mirovne pogodbe, posledice na svetovni in lokalni ravni. Trajne posledice za Gorico in Trst. Pomen odpornišтва za Italijo. Italijanska ustava.

Filozofija: Kriza pozitivistične in materialistične miselnosti. Nietzsche: prevrednotenje vseh vrednot, nadčlovek, metamorfoze, večni povratak. Freud in Jung, psihoanaliza in njen vpliv na filozofijo. Bergson, élan vital, čas življenja in spiritualizem. Max Weber in zgodovinarstvo, kritika marksističnega pogleda na zgodovino, vpliv religije in kulture na gospodarstvo.

Februar

Zgodovina: OBDODBJE HLADNE VOJNE. Nasprotovanje med političnimi „bloki“ in mednarodne zveze.

Revolucija na Kitajski. Izrael in njegovi sosedje. Vojne v Koreji, Vietnamu, Afganistanu.

Vzpon neoliberalistične ekonomske doktrine. Vojaške diktature v Južni Ameriki.

Politična in družbena scena v Italiji od povojnega časa do 1994. Razvoj EU.

Filozofija: Karl Popper. Wittgenstein in analitična filozofija. Italijanski novoidealizem, Benedetto Croce in Giovanni Gentile, njuna antitetična odnosa do fašizma (Manifesto degli

intellettuali fascisti, Manif. int. antifascisti) ter šolska reforma.

Marec

Zgodovina: KONEC HLADNE VOJNE, politične in gospodarske spremembe v srednji in vzhodni Evropi. Osamosvojitve Slovenije, propad Jugoslavije in vojna na Balkanu.

Filozofija: Husserl in fenomenologija. Jaspers in uvod v eksistencializem ter pojem človeškosti kot tubiti (Dasein). Eksistencializem: Martin Heidegger in vprašanje o načinu iskanja biti; Bit in Čas. Jean-Paul Sartre, pojem gnusa in pojem človekove zavesti kot praznine, Bit in Nič, filozofov politični pogled. Albert Camus, absurd človekove eksistence.

April - maj

Zgodovina: Spremembe in dogodki na svetovni ravni od 1991 do danes. Ekonomska, politična in vojaška nadvlada ZDA; vzpon Kitajske; vojne in preobrati v „državah v razvoju“. Verski fundamentalizem v Aziji in Afriki, teroristični napadi, war on terror. Afghanistan, Iraq. Politični preobrati v severni Afriki (t.i. arabska pomlad). Vojne v Libiji, Siriji in Ukrajini.

Filozofija: Gadamer in hermenevtika. Deleuze, Foucault, Lévinas, pojem obličja in etika odgovornosti v odnosu z drugim.. Personalizem, E.Mounier, J.Maritain. Vattimo. Etika, človek in žival: Jacques Derrida, Peter Singer. Nove struje filozofije in etike ob prehodu na 21. stoletje: bioetika, transhumanizem, umetna inteligenca, filozofski pogledi na politična vprašanja.

Skozi celo leto: DRŽAVLJANSKA VZGOJA

Z dijaki bomo analizirali in komentirali pomembnejše dogodke iz svetovne, politične in družbene aktualnosti. V teku razgovorov bomo izbrane tematike povezovali z obravnavo temeljnih načel italijanske ustave.

Dijak bo ob zaključku šolskega leta ocenjen pozitivno, če:

bo srednja ocena vseh preverjanj iz obeh štirimesečij enaka ali višja od 6.0 in bo dijak osvojil vsaj tričetrt učnih enot.